

Dünya Gıda Günü Basın Bildirisi

16 Ekim Dünya Gıda Günü, özellikle dünyamızdaki açlık ve yoksulluğun hatırlandığı bir gün olarak değerlendirilebilir. Buna karşılık ülkemiz açısından bakıldığında, açlık sınırında yaşayan ve kötü beslenen insanların durumuna dikkat çekilebilir. Ülkemizde daha yeni araştırmalara girilemediğinden 1994 yılı verilerine dayanılarak yapılan çalışmalarda ülkemizdeki insanların yaklaşık yüzde 8,5'inin açlık sınırında yaşadığı saptanmıştır. Bunda en büyük etkenler; kronik enflasyon ve adaletsiz gelir dağılımını derinleştiren denetimden uzak serbest piyasa düzeni olmuştur. Buna ek olarak, verimliliği ve tarımsal geliri hedef seçen değil, popülizm ve oy kaygısı ile hedeften sapmış tarımsal destekleme politikaları uygulamalarıyla tarımsal üretimin sürdürülmeye çalışılması olumsuzluklar doğurmuştur.

Türkiye'nin yıllardır tarımsal verimlilik ve kalite bakımından önemli hamle yapamamış olmasının yanısıra et, süt ve yumurta gibi protein maddelerinin kişi başına üretiminde geriye gidiş yaşanması gıda güvencesinin sağlanmasında yakın gelecekte sorunlar yaratabilecektir. Fakirleşen toplumun protein tüketimi düşerken hububat ürünlerine daha fazla ağırlık vermesi sağlıksız ve dengesiz beslenmeyi de beraberinde getirmektedir.

Tarım ürünleri ile işlenmiş ürünlerin toplam ithalatında son beş yılda büyük değişiklik yaşanmamıştır. Ancak, tarımsal potansiyelin değerlendirilememesi her yıl bazı hububat ürünleri ile yemeklik hamyağ, yağlı tohum, yem maddeleri ithalatını gerektirirken yapısal hale gelen şeker, tütün, fındık gibi ürün stokları ekonomik kayba neden olmaktadır.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Tarım Anlaşması gibi uluslararası anlaşmaların gelişmiş ülkeler lehine yarattığı ortam, Türkiye gibi gelişmekte olan ülke piyasalarını olumsuz etkilerken, dış istikrarsızlıklara karşı korunabilme imkanlarını da zayıflatmaktadır. Önümüzdeki dönemde yeniden başlayacak DTÖ Toplantı Turlarında ticaretin daha da serbestleşmesi adına tarımsal üretimin tehlikeye girmesine neden olacak yeni taahhütlerin altına imza atılması ülkemiz açısından tehlike arz etmektedir.

Ülkemizde IMF taahhütleri kapsamında, tarım politikalarında reform adı altına yürütülmekte olan programın, tarımda ve gıda sanayiinde gerekli altyapı oluşturulmadan bir 'şok tedavisi' gibi öngörülmesi, çoğunluğu küçük üretici olan tarım sektörü çalışanlarının üretime devam etmesini imkansız hale getirmektedir. Daha önce Et ve Balık Kurum ve Süt Endüstrisi Kurumu özelleştirmeleri ile ağır yara alan tarımsal üretim ve üretici kesimi yeni dalga özelleştirmelerle sektör dışına itilecektir.

Son krizlerle küçük bir destekle ayakta kalabilecek reel sektöre (üretim sektörüne) sahip çıkılmaması, üretimin dibe vurmasına neden olurken onbinlerce insan yokluk ve yoksulluğa terk edilmektedir. Her geçen gün küçülen ekonominin piyasalara moral çöküntüsü dışında verdiği hiçbir şey bulunmamaktadır.

Bütün bu olumsuzlukların ülkemizde yaşayanlara getireceği şey: YOKSULLUK, BESLENME YETERSİZLİKLERİ, AÇLIK ve SAĞLIKSIZ İNSAN GELİŞİMİ olacaktır.

Bu noktada, Birleşmiş Milletler'in 2001 Dünya Gıda Günü için sloganını gündeme getirmek doğru olacaktır: "Yoksulluğu Azaltmak için Açlıkla Savaş". Yoksulluğun açlığı, açlığın da beyinsel ve bedensel etkinliklerin azalması sonucu yoksulluğu besleyen bir kısır döngü oluşturması anlamını taşıyan bu sloganın son dönemde ülkemizde de ciddiylet üzerine eğilimi gereken bir konuya değindiği düşünülmektedir.

GIDA MÜHENDİSLERİ ODASI olarak Dünya Gıda Günü'nde tüm vatandaşları bir kere daha düşünmeye, yöneticileri ise henüz her şey bitmemişken önlem almaya davet ediyoruz. Her şeyin kötü gittiği bir dönemde gıda güvencemizi, üretim potansiyelimizi yoksulluk ve açlığın kısır döngüsünde yitirmeyelim.